

III kadencja

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku oraz art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- **zmieniającej ustawę o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw oraz o zmianie ustaw: o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin oraz o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.**

Do reprezentowania wnioskodawców upoważniamy posel Ewę Tomaszewską.

(-) Janusz Brzeski; (-) Jan Chmielewski; (-) Józef Dąbrowski; (-) Zdzisław Denysiuk; (-) Henryk Dykty; (-) Leszek Franciszek Dziamski; (-) Barbara Franciszka Frączek; (-) Stanisław Marian Grzonkowski; (-) Władysław Kielian; (-) Krzysztof Kłak; (-) Zofia Krasicka-Domka; (-) Jan Kulas; (-) Karol Łuźniak; (-) Józef Modzelewski; (-) Marian Poślednik; (-) Jan Rejczak; (-) Anna Sobecka; (-) Ewa Tomaszewska; (-) Marek Jan Wójcik.

---

* Projekt został przedłożony Marszałkowi Sejmu w dniu 16 kwietnia 1998 r.

Ustawa

z dnia .....

zmieniająca ustawę o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw oraz o zmianie ustaw: o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin oraz o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Art. 1. W ustawie z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 24, poz. 110 oraz z 1997 r. nr 104, poz. 661) wprowadza się następujące zmiany :

- 1) w art. 25 na końcu dodaje się wyrazy: „ ; nie dotyczy to rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych obowiązków i uprawnień pracowników zatrudnionych w zakładach służby zdrowia (Dz.U. Nr 51, poz. 326, z 1990 r. Nr 65, poz. 387, z 1991 r. Nr 69, poz. 294, z 1992 r. Nr 20, poz. 79, z 1994 r. Nr 31, poz. 112 oraz z 1995 r. Nr 123, poz. 595), które zachowuje moc do czasu objęcia pracowników, których dotyczy to rozporządzenie i w zakresie przedmiotu w nim normowanego – układem zbiorowym pracy, nie dłużej jednak niż do 30 września 1999 r. ”,
- 2) po art. 25 dodaje się art. 25a w brzmieniu:

„ Art. 25a. 1. Z dniem upływu terminu przewidzianego w art. 25, stosunki pracy na podstawie mianowania nawiązane z pracownikami objętymi:

- 1) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników kolejowych (Dz.U. z 1993 r. Nr 98, poz. 449),
- 2) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 października 1986 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników państwowej jednostki organizacyjnej „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (Dz.U. Nr 43, poz. 209 oraz z 1991 r. Nr 63, poz. 267) przekształcają się w stosunki pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony,

z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W stosunku do pracowników mianowanych, objętych przed upływem terminu przewidzianego w art. 25, rozporządzeniami, o których mowa w ust. 1:

- 1) podlegają wykonaniu kary dyscyplinarne orzeczone, lecz nie wykonane do tego terminu,
- 2) podlegają umorzeniu postępowania dyscyplinarne, które zostały wszczęte, lecz nie zakończone do tego terminu,
- 3) stosuje się dotychczasowe przepisy dotyczące okresu pobierania zasiłku chorobowego, jeżeli rozpoczęta przed tym terminem niezdolność do pracy z powodu choroby trwa po tym terminie nieprzerwanie i przypada w czasie pozostawania pracownika w stosunku pracy.

3. Do pracowników objętych przed upływem terminu przewidzianego w art. 25, rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, stosuje się przepisy wymienione w § 1 ust. 2 tego rozporządzenia do czasu objęcia tych pracowników układem zbiorowym pracy, nie dłużej jednak niż do 31 grudnia 1999 r.

4. Do pracowników, z którymi przed upływem terminu przewidzianego w art. 25 została nawiązana umowa o pracę na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz.U. z 1990 r. Nr 44, poz. 259, z 1991 r. Nr 78, poz. 346 oraz z 1993 r. Nr 99, poz. 452), stosuje się przepisy tego rozporządzenia, nie dłużej jednak niż do 30 września 1999 r.

Art. 2. W art. 5 w ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz.U. Nr 23, poz. 99, z 1985 r. Nr 20, poz. 85, z 1990 r. Nr 36, poz. 206, z 1991 r. Nr 104, poz. 450 oraz z 1997 r. Nr 43, poz. 272) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w jednostkach organizacyjnych przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe”, z wyłączeniem biur projektów kolejowych.”

Art. 3. W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 1997 r. nr 25, poz. 128, nr 41, poz. 255, nr 63, poz. 403, nr 93, poz. 569, nr 107, poz. 692, nr 121, poz. 770 i nr 123, poz. 776) po art. 73a dodaje się art. 73b w brzmieniu:

„Art. 73b. § 1. Okres urlopu bezpłatnego udzielonego pracownikowi na okres skierowania do pracy za granicą na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz.U. z 1990 r. nr 44, poz. 259, z 1991 r. nr 78, poz. 346 oraz z 1993 r. nr 99, poz. 452), a także przypadający bezpośrednio po zakończeniu tego urlopu okres niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną – wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, jeżeli pracownik podjął zatrudnienie u macierzystego pracodawcy w terminie przewidzianym w tym rozporządzeniu.

§ 2. Okres zatrudnienia za granicą pracownika, który nie pozostawał w stosunku pracy przed skierowaniem do pracy za granicą na podstawie rozporządzenia, o którym mowa w § 1, jest traktowany jak okres zatrudnienia w Polsce w zakresie uprawnień pracowniczych. Dotyczy to także pracownika, któremu udzielono urlopu bezpłatnego na okres skierowania do pracy za granicą, a który nie podjął pracy u macierzystego pracodawcy po zakończeniu pracy za granicą lub podjął pracę u macierzystego pracodawcy, lecz po upływie terminu przewidzianego w rozporządzeniu, o którym mowa w § 1.” . .

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 2 czerwca 1998 r.

Uzasadnienie

Projektowana ustawa normuje w niezbędnym zakresie sytuację prawną niektórych pracowników objętych pragmatykami pracowniczymi wydanymi na podstawie art. 298 Kodeksu pracy, w związku z utratą ich mocy z dniem 2 czerwca 1998 r. Potrzeba takiej regulacji wynika z następujących powodów:

1. Kodeks pracy przewiduje w art. 298 upoważnienie dla Rady Ministrów do regulowania w drodze rozporządzenia w sposób szczególny niektórych praw i obowiązków określonych grup pracowniczych. Na tej podstawie zostały wydane rozporządzenia wykonawcze, z których nadal obowiązują następujące:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników kolejowych (Dz.U. z 1993 r. Nr 98, poz. 449),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych obowiązków i uprawnień pracowników zatrudnionych w zakładach służby zdrowia (Dz.U. Nr 51, poz. 326, z 1990 r. Nr 65, poz. 387, z 1991 r. Nr 69, poz. 294, z 1992 r. Nr 20, poz. 79, z 1994 r. Nr 31, poz. 112 oraz z 1995 r. Nr 123, poz. 595),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników lasów państwowych (Dz.U. Nr 51, poz. 328),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz.U. z 1990 r. Nr 44, poz. 259, z 1991 r. Nr 78, poz. 346 oraz z 1993 r. Nr 99, poz. 452),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 1975 r. w sprawie niektórych obowiązków i uprawnień pracowników zatrudnionych w zakładach weterynarii (Dz.U. Nr 25, poz. 133),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 października 1986 r. w sprawie praw i obowiązków pracowników państwowej jednostki organizacyjnej „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (Dz.U. Nr 43, poz. 209 i z 1991 r. Nr 63, poz. 267).

2. Ustawa z dnia 2 lutego 1996 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 24, poz. 110 ze zm.) zachowała przejściowo, w zmodyfikowanej postaci, upoważnienie z art. 298 Kodeksu pracy, jednakże zarazem art. 25 tej ustawy stanowi, że przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie tej ustawy na podstawie art. 298 Kodeksu pracy zachowują moc do czasu wydania na tej podstawie nowych przepisów wykonawczych po wejściu w życie ustawy, nie dłużej jednak

-2-

niż do upływu 2 lat od dnia wejścia w życie tej ustawy. Chodziło bowiem o tworzenie warunków sprzyjających ograniczeniu zakresu stosowania pragmatyk pracowniczych wprowadzanych w trybie rozporządzenia Rady Ministrów, a następnie całkowite zaniechanie takiej praktyki (art. 298 Kodeksu pracy powinien być skreślony do upływu 2 lat od wejścia w życie nowej Konstytucji).

3. Po wejściu w życie art. 25 ustawy nowelizującej Kodeks pracy - dla żadnej z grup pracowniczych objętych wymienionymi pragmatykami nie została wydana nowa pragmatyka na podstawie art. 298 Kodeksu pracy. W tej sytuacji od 2 czerwca 1998 r. zachodzą warunki do stosowania do pracowników dotychczas objętych tymi pragmatykami powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz zawierania dla nich układów zbiorowych pracy.

4. W związku z nową sytuacją prawną zachodzi konieczność - w odniesieniu do mianowanych pracowników kolejowych i mianowanych pracowników Telekomunikacji Polskiej S.S. - przekształcenia ich dotychczasowych stosunków pracy z mianowania w stosunki pracy oparte na umowie o pracę oraz wprowadzenia niezbędnych regulacji o charakterze przejściowym i dostosowawczym (patrz art. 1 pkt 2 projektu - w części obejmującej art. 25a ust. 1 - 2 oraz art. 2 i 3 projektu).

5. Nie ma natomiast potrzeby wprowadzania tego rodzaju przepisów dla pozostałych grup pracowniczych, objętych pragmatykami wydanymi na podstawie art. 298 Kodeksu pracy, gdyż ich stosunki pracy są oparte na umowach o pracę, a uprawnienia i obowiązki wynikające z tych pragmatyk zostały wcześniej uregulowane w innych aktach prawnych lub też będą w najbliższym czasie przedmiotem regulacji układowej.

6. Jednocześnie jednak zachodzi konieczność, aby po 2 czerwca 1998 r. - nadal przejściowo obowiązywały (w całości lub w części) pragmatyki pracownicze dla pracowników:

- 1) objętych pragmatyką obowiązującą w publicznych zakładach opieki zdrowotnej (art. 1 pkt 1 projektu),
- 2) „Poczty Polskiej” i Telekomunikacji Polskiej S.A. (art. 1 pkt 2 projektu, w części obejmującej przepis art. 25a. ust. 3)

ze względu na to, iż dla tych pracowników nie zostały dotąd zawarte układy zbiorowe pracy (negocjacje układowe są w toku, jednakże stopień ich zaawansowania nie pozwala zakładać, że zostaną one zawarte przed 2 czerwca 1998 r.).

Natomiast przejściowe dalsze stosowanie po 2 czerwca 1998 r. pragmatyki dotyczącej pracowników skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (art. 1 pkt 2 projektu - w części obejmującej przepis art. 25a

ust. 4) dotyczyłyby tylko tych pracowników, z którymi wcześniej zostały zawarte umowy o pracę na warunkach określonych w tej pragmatyce.

Projekt przewiduje, iż przedłużenie okresu obowiązywania wymienionych pragmatyk tylko na czas niezbędny do wprowadzenia w życie układów zbiorowych pracy albo ustalenia warunków zatrudnienia pracowników w innym trybie; żadna z tych pragmatyk nie może jednak obowiązywać dłużej niż do 30 września 1999 r. ze względu na to, że z upływem 2 lat od wejścia w życie nowej Konstytucji przepis art. 298 Kodeksu pracy i wydane na jego podstawie przepisy wykonawcze będą naruszały porządek konstytucyjny w zakresie źródeł prawa, a więc przed nadejściem tego terminu powinien być skreślony art. 298 Kodeksu pracy, a także - w odpowiednim trybie - uregulowane wszystkie sprawy w zakresie wynikającym z rozporządzeń wydanych na tej podstawie.

7. Projektowana zmiana w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (art. 2 projektu) ma charakter redakcyjny i zmierza do usunięcia z przepisu art. 5 ust. 1 pkt 1 tej ustawy dotychczasowego odesłania do pragmatyki pracowników kolejowych, która traci moc z dniem 2 czerwca 1998 r.

8. Projektowana zmiana w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (art. 3 projektu) ma na celu zapewnienie pracownikom skierowanym do pracy za granicą na podstawie pragmatyki pracowników budownictwa eksportowego - wliczanie okresu ich pracy za granicą do pracowniczego stażu pracy w Polsce. Obecnie taką regulację zawiera omawiana pragmatyka. Projektowany przepis będzie odpowiednikiem tej regulacji w okresie, gdy wspomniana pragmatyka przestanie obowiązywać.

